

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 82/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. marca 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Arendackým, Železničiarska 13, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 40 C 186/2013 zo 4. marca 2014 vrátane predchádzajúceho postupu a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 426/2014 z 19. júla 2017 vrátane predchádzajúceho postupu a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. novembra 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou

namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj základného práva podľa čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 40 C 186/2013 zo 4. marca 2014 vrátane predchádzajúceho postupu a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 426/2014 z 19. júla 2017 vrátane predchádzajúceho postupu.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 40 C 186/2013 domáhala žalobou proti [REDAKOVANÉ] ako žalovanému určenia neplatnosti výpovede nájmu bytu. Svoju žalobu sťažovateľka odôvodnila tým, že jej bol z bytového fondu pridelený byt č. [REDAKOVANÉ] bytového domu na [REDAKOVANÉ], pričom na základe dohody o odovzdaní a prevzatí bytu zo 17. októbra 1991 uzatvorenej so správcom majetku štátu [REDAKOVANÉ], jej vzniklo právo osobného užívania označeného bytu, ktoré sa v zmysle § 871 Občianskeho zákonníka s účinnosťou od 1. januára 1992 zmenilo na nájom bytu. Bytový dom, v ktorom sa byt nachádza, bol v priebehu procesu likvidácie spoločnosti [REDAKOVANÉ], vydražený na verejnej dražbe konanej 20. októbra 1992, na základe ktorej bol ako vlastník bytového domu zapísaný do katastra nehnuteľností [REDAKOVANÉ], ktorý ho neskôr vložil ako nepeňažný vklad do základného imania obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Kúpnu zmluvou, ktorej vklad bol povolený 11. júna 2008, previedla uvedená obchodná spoločnosť byt do vlastníctva žalovaného, ktorý je jeho vlastníkom aj v súčasnosti. Listom z 23. mája 2013, ktorý bol sťažovateľke doručený 3. júna 2013, dal žalovaný sťažovateľke výpoveď z nájmu bytu podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 260/2011 Z. z. o ukončení a spôsobe usporiadania nájomných vzťahov k bytom a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 260/2011 Z. z.“). Sťažovateľka je toho názoru, že prevod, ktorým vložil [REDAKOVANÉ] bytový dom ako nepeňažný vklad do základného imania obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], bol vykonaný v rozpore s ustanoveniami zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov a je absolútne neplatným právnym úkonom.

Rovnako je preto neplatná aj zmluva, ktorou previedla spoločnosť [REDAKOVANÉ], byt do vlastníctva žalovaného. Žalovaný tak nie je vlastníkom bytu užívaného sťažovateľkou, a preto nebol oprávnený jej dať výpoveď z nájmu bytu. Sťažovateľka tiež namietala, že byt nebol nadobudnutý podľa zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov, ako uvádza poznámka pod čiarou č. 2 zákona č. 260/2011 Z. z, a preto sa na tento byt zákon č. 260/2011 Z. z. nevzťahuje, v dôsledku čoho je výpoveď tiež neplatná. Sťažovateľka tiež tvrdila, že výpoveď z nájmu bytu jej bola daná po uplynutí lehôt uvedených v § 3 ods. 1 a § 3a zákona č. 260/2011 Z. z.

3. Okresný súd vyhodnotil výpoveď z nájmu bytu ako platnú, preto žalobu sťažovateľky napadnutým rozsudkom zo 4. marca 2014 zamietol a zaviazal ju nahradiť žalovanému trovy konania. Okresný súd okrem iného poukázal na to, že otázka prevodu bytového domu do základného imania obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], už bola právoplatne vyriešená rozsudkom okresného súdu sp. zn. 9 C 74/2007 z 15. júna 2011, ktorý bol potvrdený rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 Co 435/2011 z 21. februára 2013. Okresný súd tiež vysvetlil, že v prejednávanom prípade ide o byt podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 260/2011 Z. z., a preto sa na neho vzťahuje režim podľa tohto zákona.

4. Sťažovateľka podala proti rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom z 19. júla 2017 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil a priznal žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Podľa sťažovateľky okresný súd a krajský súd napadnutými rozsudkami porušili jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľka nesúhlasí s podradením bytu pod zákon č. 260/2011 Z. z. a tiež poukázala na pochybenie súdov, pretože jej nebolo v súlade s 374 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) doručené vyjadrenie žalovaného k podanému odvolaniu.

6. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie v záhlaví označených základných práv podľa ústavy, ako aj práva podľa

dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu vrátane predchádzajúceho postupu a napadnutým rozsudkom krajského súdu vrátane predchádzajúceho postupu. Zároveň sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté rozhodnutia a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a aby jej priznal náhradu trov konania.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Ústavný súd konštatuje, že na prejedanie sťažnosti nie je daná právomoc.

10. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať označený napadnutý rozsudok okresného súdu, keďže ho už

meritórne preskúmal na základe odvolania krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľke ochranu jej právam. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku okresného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014).

11. Vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti rozsudku krajského súdu, je podstatné vyjadrenie sťažovateľky, že „... súčasne s touto sťažnosťou podala proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19. júla 2017, č. k. 2 Co 426/2014-90, dovolanie z dôvodov uvedených v ustanovení § 420 písm. f) a v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (CSP)“.

12. Podľa zistenia ústavného súdu o podanom dovolaní ešte nebolo rozhodnuté, okresný súd realizuje úkony súvisiace s predložením veci dovolaciemu súdu.

13. Ústavný súd konštatuje, že podľa svojej doterajšej judikatúry sa dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok v zmysle ustanovení § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku a od 1. júla 2016, keď nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok, v zmysle ustanovenia § 419 a nasl. považuje za účinný právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd v občianskoprávnom konaní (napr. I. ÚS 1/00, II. ÚS 31/00, I. ÚS 209/05), preto ho nemožno nahradiť rozhodnutím ústavného súdu o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

14. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu v tomto procesnom štádiu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku, ktorý bol sťažovateľkou využitý, ako predčasné (m. m. IV. ÚS 228/2010, IV. ÚS 311/2010).

15. V tejto súvislosti už ústavný súd judikoval (napr. I. ÚS 239/09, II. ÚS 492/2010, IV. ÚS 49/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy po rozhodnutí o dovolaní bude v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu

právoplatnému rozhodnutiu (krajského súdu). Nie je dôvodné, aby sťažovateľka v prípade, ak podala dovolanie, zároveň podala aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu (t. j. proti rozhodnutiu krajského súdu), odmietnuť pre jej oneskorenosť (napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Českej republike, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54). Inými slovami, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) sa považuje ústavná sťažnosť za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní, pričom lehota na podanie sťažnosti proti dovolaním napadnutému druhostupňovému rozhodnutiu (t. j. proti rozhodnutiu krajského súdu) sa považuje za zachovanú (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 358/09).

16. Ak by sa ústavný súd vecne zaoberal sťažnosťou sťažovateľky pred rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o podanom dovolaní, mohol by neprípustne zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov. V prípade, ak by ústavný súd čakal na rozhodnutie dovolacieho súdu, mohlo by to viesť k neúmernému predĺženiu konania o sťažnosti.

17. Na základe uvedeného ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol v celom rozsahu pre nedostatok právomoci, pričom sa argumentáciou sťažovateľky a ani jej nárokmi na zrušenie napadnutých rozhodnutí a priznanie náhrady trov konania nezaoberal, pretože tie sú viazané na vyslovenie porušenia práv a slobôd (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. marca 2018